

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SP
de heer J.M. van Gelooven
de heer Y. van Mullem

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake Kaderbrief 2025

DATUM
1 juli 2024
Verz.: 01-07-2024

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
W (Wouter) Hankel

TELEFOONNUMMER
06 381 50 274

ONZE REFERENTIE
2024.02126

E-MAILADRES
Wouter.Hankel@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer van Gelooven en de heer Van Mullem,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Pagina 3. U schrijft: t.a.v. van de financiën lijkt het erop dat de taken en middelen van de gemeente onvoldoende in balans blijven om de ambities waar te kunnen maken. Het lijkt erop? Waaruit blijkt dat dan? Er zijn begrotingen gemaakt t.a.v. ambities en taken en men kan op dit moment inschatten dat die niet kunnen worden gehaald. Geef ons inzicht over welke taken en ambities het hier specifiek gaat en hoeveel verschil er lijkt te zijn ontstaan tussen begroting en inschatting in deze kaderbrief? M.a.w. specificeer uw vermoedens? Welke taken en ambities lijken op dit moment het meest getroffen door twijfel?

Antwoord 1:

Deze zin moet vooral in zijn algemeenheid worden gelezen. De VNG en de Raden in Verzet zijn al enkele jaren bezig dat taken en middelen onvoldoende in balans zijn die het Rijk overdraagt aan gemeenten. Zie bijvoorbeeld de discussie over de middelen rondom de Jeugdzorg (Hervormingsagenda) en de WMO Huishoudelijke Hulp (Abonnementstarief). Een concrete lijst met taken en ambities die ten opzichte van de begroting niet waar kunnen worden gemaakt is niet aanwezig. De Begroting 2024 is nog steeds qua inhoud uitgangspunt en qua uitvoering van taken en ambities. Bij de eerste bestuursrapportage 2024 wordt u geïnformeerd over de majeure afwijkingen op inhoud en financiën ten opzichte van de Begroting 2024.

Vraag 2:

In de kaderbrief 2025 hanteert het college niet de 6 brede opgaven zoals beschreven in de kaderbrief van 2024. Waarom heeft u voor deze opzet gekozen? Deelt het college de opvatting van de SP-fractie dat de kaderbrieven zo moeilijk met elkaar te vergelijken zijn en dat het lastig wordt om te beoordelen of doelen wel of niet worden gehaald?

Antwoord 2:

Het college deelt uw opvatting niet voor wat betreft de Kaderbrief 2025. De kaderbrief is immers een opmaat naar de eerstkomende begroting. Net als vorig jaar kiezen wij ook nu voor een kaderbrief die focust op speerpunten van beleid en uitvoering die we richting de begroting voor het komende kalenderjaar extra aandacht willen geven. Het college heeft ervoor gekozen om meer focus aan te brengen en zich in de Kaderbrief 2025 te richten op een viertal thema's die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van onze stad. Uiteraard blijven we ons ook inzetten op de ambities die we

DATUM
1 juli 2024

geformuleerd hebben in ons coalitieakkoord 'Maastricht, stad van verbondenheid'. Wij werken onverminderd verder aan het realiseren van de ambities en brede opgaven waarover we medio 2022 afspraken hebben gemaakt. Het college zal de raad rond de zomer de midterm-review doen toekomen, waarin we u informeren over de voortgang van de zes brede opgaven.

Vraag 3:

U legt focus op het thema versterken van de verbondenheid. Staat dit thema onder druk zodat extra aandacht nodig blijkt? U beschrijft dat u vooral wil kijken naar het versterken van inwoners onderling. Dat is een zeer brede opgave. Hoe wilt u dat realiseren, op welke termijn en wanneer zijn eventuele verbetering op dit gebied zichtbaar en meetbaar?

Antwoord 3:

Het college is van mening dat de verbondenheid in den lande maar ook in de stad onder druk staat en dat extra aandacht benodigd is. In de Kaderbrief 2025 geven we op de verschillende deelterreinen aan hoe we dat de komende jaren hier vorm willen geven. Het betreft een langjarige inzet waar de komende jaren deelresultaten zichtbaar zullen worden maar wat ook een proces van lange adem is en waarbij we bijvoorbeeld voor onze Veerkrachtige Wijkenbenadering uitgaan van een periode van 25 jaar voor het bereiken van de doelen. Onderweg monitoren we uiteraard ook de resultaten van instrumenten die we inzetten, denk hierbij aan het zaken als burgerberaad, de burgerbegroting en stadsdeelprogramma's.

Vraag 4:

Het college wil haar speerpunten voorleggen aan de raad en via het debat kan de raad vervolgens invloed uitoefenen op de koers van de gemeente Maastricht. Worden aan dit debat kaders gesteld? Moeten oplossingen en suggesties bijvoorbeeld in het coalitieakkoord passen en aansluiten bij de al geformuleerde speerpunten? Mocht de raad een geheel andere of aangepaste koers willen varen, hoe dient de raad dit dan te adresseren? Wordt een voorgesteld koers na de debatten aan de raad voorgelegd als raadsvoorstellen en kan de raad dus 'anders' besluiten?

Antwoord 4:

De Kaderbrief 2025 is een belangrijk document bij het bepalen van de koers van Maastricht voor 2025 en de jaren daarna. De Kaderbrief bevat de speerpunten van beleid en uitvoering, zoals voorgesteld door het college. Zij dient als kaderstelling in de vorm van randvoorwaarden en uitgangspunten voor hetgeen we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. We zijn benieuwd naar de ideeën en gedachten van de raad hierover, want de raad stelt de kaders vast op basis waarvan we de Begroting 2025 uitwerken.

Vraag 5:

Het college haalt op pagina 5 van de kaderbrief een rapport aan van het SCP waaruit blijkt dat de gemeente Maastricht slecht scoort. Gescheiden leefwerelden veroorzaken ongelijke kansen. De sociale samenhang staat daardoor onder druk. De ontdekking dat dit in onze stad zo erg speelt, lijkt voor het college eigenlijk een verrassing te zijn. Daarom ziet het college zich in 2025 gesteld voor een grote uitdaging. De leefwerelden moet weer met elkaar worden verbonden. Naar ons idee is dit een terechte vraag, maar wisten we dit niet al jaren, zo niet decennialang? Mooi dat het alsnog wordt opgepakt, maar voelt wel als hele oude mosterd na de maaltijd. Was het college hier niet eerder van op de hoogte? Zo ja, waarom heeft het college dit thema dan niet al veel eerder hoog op de agenda gezet?

Antwoord 5:

Dat de verbondenheid in Maastricht onder druk staat is geen verrassing voor het college, want dit was ook nadrukkelijk het centrale thema van het coalitieakkoord 'Maastricht, stad van verbondenheid'.

DATUM
1 juli 2024

Het thema heeft nadrukkelijke onze aandacht. Het SCP-rapport bevestigde ons hierin opnieuw en laat zien dat de situatie in Maastricht urgent is.

Vraag 6:

Men gaat nu inzetten op de pijlers: verbondenheid met en in de stad, veerkrachtige wijken en saamhorigheid. Realiseert het college zich dat dit complexe ambities zijn voor de zeer langer termijn (decennia en generaties). Hoe gaan de inwoners van de kwetsbare wijken die te maken hebben met armoede, eenzaamheid en sociale problematiek hier op de korte termijn iets van merken? Wat laat dit college achter aan de stad na de volgende twee jaren van bestuur? Kunt u daar concrete activiteiten en projecten bij noemen met concrete meetbare resultaten?

Antwoord 6:

We realiseren ons terdege dat dit complexe ambities zijn die een langjarige aanpak vragen. 'Een generatie' lijkt een redelijke verwachting. We zetten daarom in om vanuit de ecosysteemgedachte samen met inwoners de route te bepalen en daarmee de uitkomst. De eerste vooruitgang is een periode waarin we met elkaar in gesprek raken en een gevoel van samenwerken ontstaat. Het is een organisch proces. We hebben eerder toegezegd u via raadsinformatiebrieven en een raadsbijeenkomst te informeren over de ontwikkelingen en activiteiten, waar we ook een toelichting geven op de structuur en aanpak. Deze bijeenkomst zal in het najaar plaatsvinden.

Vraag 7:

Pagina 5. De middelste kolom teksten: U schrijft verder dat wijken zoals Nazareth en Pottenberg extra middelen krijgen waaronder voor het belangrijke opbouwwerk. Op andere plekken bijvoorbeeld in voorstellen rond Wmo, zien we dat daarop bezuinigd wordt. Kun u dat uitleggen? Zo zien we ook in brede zin bij budgetten Wmo die relevante ontwikkelingen (de wensen) mogelijk moeten maken, consolidatie van uitgaven of zelfs bezuinigingen. Terwijl de zeer hoge ambities logischerwijs extra financiële impulsen vragen. Kunt u daar een toelichting op geven?

Antwoord 7:

Het ingezette traject rondom de doorontwikkeling van de veerkrachtige wijkbenadering betreft een langjarig commitment aan de wijk om samen met bewoners en partners te werken aan het versterken van de veerkracht. Het opbouwwerk speelt daarin een belangrijke rol. Dit rechtvaardigt dan ook een extra investering. Ook in het onlangs vastgestelde beleids- en uitvoeringsplan: 'Maatschappelijke Ondersteuning' wordt op de noodzaak van deze extra investering gewezen. De bezuiniging waarnaar u verwijst betreft de door uw raad vastgestelde taakstelling van € 0.75 miljoen (2025) en € 1.5 miljoen (2026 e.v.). Deze taakstelling richt zich op de subsidies binnen het Sociaal Domein. Hoe deze taakstelling concreet wordt ingevuld staat nog niet vast en wordt door uw raad vastgesteld bij de Begroting 2025.

Vraag 8:

Op basis van het Deltaplan ouderen, wilt u in een aantal wijken onderzoeken gaan uitvoeren om o.a. te komen tot een toekomstbestendige ouderenzorg (betere aansluiting gebiedsnetwerkenpartners, prioritaire Wmo wijken). Wat gaat hier concreet onderzocht worden? Wat zijn de verwachte resultaten? Hoelang gaat dit onderzoek duren? Hoe worden de wijkbewoners hierbij betrokken?

Antwoord 8:

Onderdeel van het programma Wonen en Zorg is de uitvoering van de zogenaamde senior-proof scan. Hierbij wordt letterlijk in kaart gebracht waar:

- *wonen senioren nu en waar wordt verwacht dat de concentratie ouderen zal toenemen*
- *zijn geschikte woningen*
- *liggen de voorzieningen*

DATUM
1 juli 2024

- *is beschikbaarheid van zorg*
- *is de woonomgeving al geschikt om (geclusterde en/of betaalbare) woningen voor senioren toe te voegen*

Dit brengt in beeld waar zogenaamde woon-zorgzones gewenst zijn en wat er voor nodig is om ze te realiseren. Hier worden in eerste instantie geen wijkbewoners bij betrokken, omdat het kwantitatief onderzoek betreft. De uitkomsten zullen in oktober van dit jaar beschikbaar zijn.

Vraag 9:

U schrijft dat er voor de jeugd sprake is van het werken aan een herstructurering jeugdzorg. Wat moeten we hieronder verstaan? Kan het college ons in grote lijnen uitleggen waartoe die herstructurering moet leiden? Wanneer merkt de jeugd van Maastricht iets van deze herstructurering? Gaat deze ontwikkeling gepaard met bezuinigingen?

Antwoord 9:

We doelen met deze herstructurering van de jeugdzorg op een aantal zaken:

- *De ingezette doorontwikkeling van de inkoop met minder contractpartijen, meer samenwerking en partnerschap om zo verder te bouwen aan een duurzaam en ook financieel houdbaar jeugdhulpstelsel.*
- *Het borgen van de continuïteit van jeugdhulp in de regio nu een aantal cruciale aanbieders met financiële problemen te maken heeft. Dit doen we samen met een aantal partners waaronder Rijk, en andere jeugdhulpregio's in Limburg in een taskforce.*
- *De landelijke Hervormingsagenda Jeugd om het jeugdhulpstelsel (financieel) houdbaar te maken.*

Deze ontwikkelingen gaan in onze begroting niet gepaard met bezuinigingen maar zijn wel gericht op het voorkomen van verdere groei van de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp. Het gewenste effect van al deze inspanningen is dat passende en kwalitatief goede jeugdhulp in Maastricht beschikbaar is en blijft voor de jeugdigen die hierop aangewezen zijn.

Vraag 10:

Het college gaat aan de slag met duurzame huisvesting voor het voortgezet onderwijs. Is er op dit moment al definitief duidelijk waar de nieuwe locaties gevestigd zullen worden? Zo ja, zijn de bewoners in die buurten het daar mee eens of zijn er nog grote protesten en/of juridische uitdagingen te verwachten?

Antwoord 10:

De beoogde locaties voor de VO-scholen zijn bekend. De haalbaarheidsonderzoeken zitten in de afrondende fase en zijn definitief op het moment dat college- en raad positief besluiten op het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs. Omdat dit allemaal locaties betreft waar thans scholen zijn gevestigd, we spreiding over de stad hebben toegepast en aansluiten op het advies van de commissie Arvo voor 4 brede scholen in de stad, gaan we ervan uit dat er voldoende draagvlak is. Weerstand vanuit specifieke buurten zijn evenwel te verwachten omdat inwoners over het algemeen bezorgd zijn over overlast. In de verdere uitwerking van de plannen zal dit met de buurten c.q. buurtvertegenwoordigers opgepakt worden.

Vraag 11:

Het college versterkt verbondenheid via 4 routes. Binnen het gebiedsgericht werken in 2025 een stadsdeelprogramma voor elk stadsdeel. Kan de raad deze plannen inzien. Is er en op welke manier dan, participatie geweest rond deze plannen met de bewoners van de staddelen?

DATUM
1 juli 2024

Antwoord 11:

Het traject richting zeven stadsdeelprogramma's gaat in de tweede helft van 2024 starten. Participatie is onderdeel van dit ontwikkelproces, onder meer gekoppeld aan de derde ronde van de stadsdeelbezoeken eind 2024. Uiteraard komen de stadsdeelprogramma's ook beschikbaar voor de raad.

Vraag 12:

Pagina 6. U schrijft het belang te onderschrijven van een dak boven het hoofd voor alle doelgroepen. Bij navraag op het gebied van sociale woningbouw bleek dat de aantallen woningen de laatste tien jaren niet zijn toegenomen, maar zijn afgenomen en absolute zin. Kun u daar een verklaring voor geven? Hoe bindend zijn de prestatieafspraken met de coöperaties?

Antwoord 12:

In absolute zin is het aantal sociale huurwoningen in 2023 toegenomen ten opzichte van 2022. In het kader van herstructurering is de afgelopen jaren een aantal sociale huurwoningen gesloopt, om daarna weer te worden herbouwd. Het kan zijn dat daardoor het beeld is ontstaan dat het aantal sociale huurwoningen afneemt. De sloop-nieuwbouwopgave heeft te maken met de verduurzamingsopgave waarvoor de corporaties staan, maar ook met de opgave om betere woonproducten te realiseren die meer toekomstbestendig zijn.

Zie voor de ontwikkeling van het aantal sociale huurwoningen de afgelopen tien jaar, de beantwoording van de technische vragen die eerder dit jaar met u gedeeld zijn:

[Beantwoording Technische vragen - SP -](#)

[Aantal bijgebouwde en toegevoegde sociale huurwoningen aan Maastrichtse woningvoorraad tussen 2013 en heden.pdf \(parlaeus.nl\)](#)

De Prestatieafspraken komen voort uit de Woningwet. Deze zijn niet vrijblijvend, maar een belangrijke achterliggende gedachte is dat de afspraken wederkerig en gelijkwaardig zijn, en vooral samenwerking nodig is om doelen te bereiken. In Maastricht werken we met meerjarige prestatieafspraken die jaarlijks worden geëvalueerd.

Vraag 13:

Solidair met onze inwoners in alle stadsdelen. Het college doet uit de doeken dat er twee wijken om vele moverende redenen, bijzondere aandacht verdienen. Nazareth en Pottenberg. Het programma veerkrachtige wijken is omvangrijk en is ook een groot experiment. Het vergt een lange adem en zeer veel commitment vanuit de inwoners zelf. Kan het college ons in vogelvlucht meenemen in de eerste stappen en resultaten in deze wijken? Wat zijn tot nu toe de grootste valkuilen gebleken en zijn er ook al concrete resultaten te vieren? Hoe verlopen de eerste contacten van de inwoners en lokale organisaties en de nieuwe stadsdeelregisseurs? Hoe schiet het op met deze wijkagenda?

Antwoord 13:

We verwijzen naar de beantwoording van de schriftelijke vragen, aan u verstuurd op 11 april 2024. Zie ook het antwoord op vraag 6.

Vraag 14:

Het college beschrijft op pagina 9. Een aantal woonprojecten in de stad. In hoeverre ligt het college op schema om aan de totale woonbehoefte stadsbreed te voldoen? Kunt u een overzicht geven van benodigde aantallen voor de komende jaren in de diverse variaties, hoeveel lopende projecten zijn er die worden afgerond in 2025 - 2026? Wat zijn de plannen voor de langere termijn?

DATUM
1 juli 2024

Antwoord 14:

Deze informatie is te vinden in de door de raad vastgestelde Woonprogrammering 2012-2030: [Herijking stedelijke programmering woningbouw \(parlaeus.nl\)](https://parlaeus.nl). In deze Woonprogrammering is een indicatieve woningbouwopgave t/m 2030 opgenomen in tabelvorm:

Indicatieve woningbouwopgave permanent tot met 2030
(op basis van het scenario werkgelegenheid)

	Sociale huur	Midden huur	Koop			Totaal	
			€ 150-250k	€ 250-350k	>€ 350k		
Geen tijdelijke huurcontracten	Uitbreidingsbehoefte¹	300	-	300	500	350	1.450
	Woonzorgwoningen senioren²	200	100	100	100	100	600
	Internationale werknemers (blijvers)³	250	-	50	50	50	400
	SUBTOTAAL	750	100	450	650	500	2.450
Tijdelijke huurcontracten	Starters huur¹	150					150
	Koopstarters¹	150					150
	Spoedzoekers⁴	200					200
	Tussenvoorziening bijzondere doelgroepen²	100					100
	Internationale werknemers (tijdelijk)³	475					475
	SUBTOTAAL	1.075					1.075
TOTAAL	1.825	100	450	650	500	3.525	
Studenten⁵						2.400	
Woonwagengstandplaatsen⁶	18						

Bron: ¹Stec, 2020, ²Companen 2020, ³Decisio, 2020, ⁴Expertisecentrum Flexwonen, 2017, ⁵Gemeente & Universiteit Maastricht, 2019; cijfers t/m 2025, behoefte 2026-2031 nog niet bekend, ⁶Vrolijk BV, 2020

Momenteel wordt in het kader van o.a. de Woondeal een provinciale monitor ontwikkeld, om inzicht te krijgen in de woningbouwprogrammering (incl. aandeel betaalbare woningbouw), realisaties en planning per gemeente tot 2030 en verder. Naar verwachting zal hiervan eind 2024 een volledig beeld zijn. Ook wordt er lokaal gewerkt aan de Omgevingsvisie, omgevingsplan en -programma's waarin ook de lokale opgave zal landen.

Vraag 15:

Ontmoeten. We vinden dat inwoners het recht hebben om elkaar op een ongedwongen manier te kunnen ontmoeten. Hoe moeten we dat recht op ontmoeten zien? Is het niet meer: mensen moeten elkaar op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten? Wij snappen de directe link niet van dit punt over ontmoeten met de aanstaande actualisatie van de uitvoeringsnota horeca. Kunt u dat wat nader duiden? Naast cafés en restaurants moeten er inderdaad ook andere plekken zijn waar mensen met een kleine beurs elkaar ook kunnen ontmoeten. De vraag is terecht of er daadwerkelijke ook geïnvesteerd gaat worden in deze plekken. Buurthuizen lijkt toch een moeilijk dossier, maar dat mag toch niet ten koste gaan van de zo belangrijke ontmoetingen. Hoe gaat het college zorgen dat er organisatorisch en financieel voldoende steun komt ook voor de niet commerciële ontmoetingsplekken in de stad?

DATUM
1 juli 2024

Antwoord 15:

Wij zijn met u van mening dat inwoners het recht hebben om elkaar op een ongedwongen manier te kunnen ontmoeten. Er zijn verschillende manieren om elkaar te ontmoeten. Cafés en restaurants vormen daarbij belangrijke laagdrempelige ontmoetingsplekken, vandaar de link met de uitvoeringsnota horeca. We koersen op meer verbondenheid en meer ontmoetingsmogelijkheden met name voor inwoners in kwetsbare posities. Niet investeren betekent dat steeds meer ontmoetingsplekken zoals de buurthuizen zullen verdwijnen, en juist steeds minder mogelijkheden voor handen zullen zijn voor inwoners in kwetsbare posities om elkaar te ontmoeten. Duurzaam inzetten op het 'recht op ontmoeten' vraagt dan ook een extra investering. Op welke wijze we dit gaan doen wordt op dit moment uitgewerkt in het kader van de bestuursopdracht "ontmoeten" en wordt in het vierde kwartaal 2024 aan uw raad voorgelegd.

Vraag 16:

Wonen en zorg voor ouderen. U beschrijft mooie uitgangspunten en innovatieve richtingen aangaande woonvormen met zorg en hulp in de buurt. Hoe denkt u regie te kunnen (terug) nemen op deze ontwikkelingen zonder een veel actievere en grootschaligere grondpolitiek te gaan voeren? Door e.e.a. aan grote ontwikkelaars over te laten, zal de marktwerking ervoor zorgen dat de sociaal zwakkeren en de minder draagkrachtigen achter in de rij kunnen aansluiten? Is het college van plan de regie nadrukkelijke terug te nemen de komende jaren? Zo ligt er bijvoorbeeld in Limmel/Trega terrein een mooie uitdaging om u goede voornemens om te zetten in de praktijk.

Antwoord 16:

Met diverse partners worden bouw- en prestatieafspraken gemaakt over het (nader te bepalen) aantal te (ver)bouwen woningen die geschikt zijn voor ouderen, met o.a. inzet op versnelling woningbouw (opzetten van een lokale versnellingstafel in navolging van de landelijke versnellingstafel). Daarbij sturen we op de bouw van drie verschillende soorten woningen voor ouderen: nulredenwoningen, woningen in geclusterde woonvormen en verpleegzorgplekken. Onder andere corporaties zijn hierbij een belangrijke partner, en met hen worden niet alleen bouwafspraken gemaakt, maar ook afspraken over beschikbaarheid en betaalbaarheid. Wat betreft instrumenten van grond- en vastgoedbeleid worden deze zodanig ingezet, dat onze ambities en opgaves zoals onder meer vastgelegd in de Omgevingsvisie, optimaal gerealiseerd kunnen worden.

Vraag 17:

Mantelzorg en vrijwilligers. De SP wil waarschuwen voor een al te optimistische kijk op de inzet van vrijwilligers, familie en mantelzorgers bij steeds meer en steeds complexere zorg- en hulpvragen. Een verkeerde inschatting of een te overhaaste (geld gedreven) transitie kan weleens het paard achter de wagen spannen blijken te zijn. We horen graag waarom onze angst niet terecht zou zijn. Welke maatregelen gaat u treffen om de overgang van formele en geïndiceerde hulp naar voorliggend veld en sociale basis effectief te laten verlopen? Op welke termijn denkt het college dat een concept zoals positieve gezondheid concrete resultaten op zal leveren met betrekking tot aantallen zorgvragen of wachtlijsten in onze stad?

Antwoord 17:

Vrijwilligers, familie en mantelzorgers zijn vaak al betrokken bij complexe zorg- en hulpvragen. In die zin juichen we het toe dat er meer oog is en komt voor de afstemming en samenwerking tussen professionals, vrijwilligers, familie en mantelzorgers. En dat daar waar patiënt, vrijwilliger, familie en mantelzorger het prettig vinden en daartoe in staat zijn er ook meer sprake kan zijn van eigen regie van omgaan met een ziekte. Tegelijkertijd delen wij uw zorg over het afnemen van het aantal vrijwilligers en de verder toenemende druk op mantelzorgers. Er wordt en zal steeds vaker een beroep gedaan worden op mantelzorgers onder andere door schaarste van personeel en een

DATUM
1 juli 2024

toenemende zorgvraag. Daarover is onlangs uitvoerig met uw raad gesproken in het kader van het vaststellen van het beleids -en uitvoeringsplan: “Maatschappelijke Ondersteuning” en komen we in 2024 bij u terug in de domeinvergadering sociaal om de “aanpak Mantelzorg” te bespreken. Voor wat betreft uw vraag over maatregelen voor het effectief laten verlopen van de overgang van formele en geïndiceerde hulp naar de sociale basis heeft u in de afgelopen jaren kunnen merken dat wij dit stapsgewijs aanpakken. Voorbeelden zijn onder andere: de algemene voorziening scootmobielen, algemeen toegankelijke dagbesteding voor ouderen, algemene voorziening begeleiding groep en binnenkort de was- en strijkservice. We monitoren deze ontwikkelingen en sturen bij daar waar noodzakelijk. Het is lastig inschatten op welke termijn een concept zoals positieve gezondheid concrete resultaten op zal leveren met betrekking tot aantallen zorgvragen of wachtlijsten. De methodiek is bedoeld om in kaart te brengen op welke onderdelen iemand ondersteuning nodig heeft danwel wil hebben. Dit kan nog altijd betekenen dat er ook geïndiceerde ondersteuning of zorg noodzakelijk is.

Vraag 18:

Arbeidsmarkt. Kunt u een inschatting maken over hoeveel mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt binnen nu en twee jaar effectief kunnen instromen in bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp? U geeft ook een inschatting welke aantallen dat kunnen worden betreffende statushouders en inburgeraars? Is er voldoende animo om aan de programma's deel te nemen en ze ook af te ronden? Is er sprake van enige vorm van verplichting of dwang?

Antwoord 18:

Op dit moment zijn er 367 inwoners die binnen 1 jaar naar werk kunnen. Verder zijn er 395 inwoners die binnen 1 tot 3 jaar naar werk kunnen. Of een inwoner interesse heeft voor het project huishoudelijke hulp wordt individueel besproken tussen de inwoner en de re-integratie consulent. Het leerwerktraject voor huishoudelijke hulp wordt aangepast zodat dit beter geschikt is voor statushouders. Er wordt meer aandacht besteed aan de ontwikkeling van de Nederlandse taalvaardigheid en het leerwerktraject wordt afgestemd op de verplichtingen vanuit de Wet inburgering. Er vindt een inventarisatie plaats welke cliënten geschikt zijn voor deelname aan het leerwerktraject huishoudelijke hulp. Daarna kan pas een goede inschatting worden gemaakt van het aantal inburgeraars dat kan doorstromen.

Iedereen die kan re-integreren en participeren dient hieraan mee te werken. Bij het inzetten van re-integratievoorzieningen (zowel regulier als bij inburgering) wordt maatwerk geboden. Dat wil zeggen dat het traject wordt afgestemd op persoonlijke omstandigheden van de inwoner, diens behoefte, het ontwikkelperspectief en reële arbeidswens. Deelname aan een re-integratie voorziening wordt zoveel mogelijk afgestemd op de persoonlijke voorkeur van de inwoner. Voor de ontwikkeling en bemiddelen naar werk zijn er vaak nog belemmeringen op verschillende leefgebieden waar eerst aandacht aan moet worden besteed. Denk onder andere aan schulden, psychische-, sociale- en lichamelijke belemmeringen, verslaving en het aanleren van een werkritme en werknemersvaardigheden. In de diverse trajecten, zoals huishoudelijke hulp, hebben we hier aandacht voor. Om de slagingskans te vergroten, worden inwoners zoveel mogelijk voorgelicht, gestimuleerd en geënthousiasmeerd om deel te nemen aan een van de trajecten.

Vanuit de Participatiewet bestaat de verplichting om medewerking te verlenen aan re-integratie, die erop gericht is om zo spoedig mogelijk in een eigen levensonderhoud te voorzien. Uitgangspunt is om samen met de inwoner goede afspraken te maken om op deze manier handhaving zoveel mogelijk te voorkomen. Uit landelijk onderzoek (o.a. Divosa – Landelijke Benchmark Sociale Zekerheid) is gebleken dat uitstroom als gevolg van handhaving op de verplichtingen in de meeste gevallen niet leidt tot duurzame uitstroom, maar dat inwoners binnen zes maanden opnieuw instromen in de uitkering. Echter, indien inwoners ondanks alle inspanningen onzerzijds geen medewerking verlenen aan re-integratie of participatie zonder gegronde redenen die dit rechtvaardigen, zal in de laatste plaats handhaving worden toegepast.

DATUM
1 juli 2024

Vraag 19:

Armoede in 2025 vernieuwen we in Maastricht het gemeentelijke armoedebeleid. Het oude beleid heeft er niet voor gezorgd dat het probleem de wereld uit is of ten minste substantieel is gedaald. Sterker nog, onze stad scoort ondanks de inspanningen van velen, bijzonder slecht in armoedecijfers vooral wat kinderen betreft. Wij zijn als SP erg benieuwd wat er nu in 2025 dan echt gaat veranderen aan het beleid en de vooral de uitvoering daarvan. Wat zijn de nieuwe inzichten rond armoedebestrijding en hoe gaan we die in onze stad toepassen zodat voor iedereen die in armoede leeft directe resultaten te merken zijn?

Antwoord 19:

Wij onderschrijven dat Maastricht slecht scoort als het gaat om armoede: Maastricht staat in de top tien van gemeenten met het hoogste aandeel huishoudens met een laag inkomen, met een aandeel van 6,3% van het totale aantal huishoudens in Maastricht (bron: CBS, Armoede en sociale uitsluiting 2023, pp. 46 en 47). Terecht merkt u daarbij op dat Maastricht slecht scoort ondanks alle inspanningen. Maastricht zet op basis van het huidige beleid in op preventie (bijvoorbeeld financiële educatie) en vroegsignalering. Middels Kredietbank Limburg bieden wij ondersteuning om schulden zo veel mogelijk op te lossen (schuldenvrij) of anders in ieder geval beheersbaar te maken (schuldenzorgvrij). Wij stellen ons daarom wel kritisch de vraag of wij (als gemeente) bij machte zijn om het armoedeprobleem de wereld, althans de gemeente uit te helpen. De nieuwe landelijke coalitie heeft – gezien het hoofdlijnenakkoord 2024 - 2028 – de ambities van het afzwaaiende kabinet op het gebied van armoedebestrijding flink naar beneden bijgesteld. De nieuwe coalitie streeft ernaar om de (kinder-)armoedecijfers niet uit te laten komen boven het referentiejaar 2024, terwijl Minister Schouten in 2022 nog de ambitie had om het aantal mensen dat in armoede leeft te halveren richting 2030. Bij armoedebestrijding zijn wij in hoge mate afhankelijk van de inzet en middelen vanuit het rijk.

Met de vraag hoe (en of) wij nieuwe inzichten inbedden in het nieuwe beleid loopt u wel enigszins op de troepen vooruit. In opdracht van de Rekenkamer wordt het huidige Maastrichtse armoedebeleid geëvalueerd. De conclusies van de evaluatie worden naar verwachting in het vierde kwartaal van dit jaar met uw raad gedeeld. De conclusies van de evaluatie zullen de basis vormen voor het nieuwe beleid, dat voorzien is voor 2025 en waarover wij het debat alsdan met de raad zullen voeren.

Vraag 20:

Veiligheid: er zijn grote plannen met de organisatie van de handhavers. Het is blijkbaar erg moeilijk om nieuwe collega's te vinden dus gaan we de huidige mensen upgraden. Slimmer en sneller werken want er staat heel veel op het programma. Hoe zorgen we ervoor dat onze mensen niet overvraagd gaan worden? Hoe zorgen we voor een sterker team met realistische verwachtingen?

Antwoord 20:

We zorgen ervoor dat onze mensen niet overvraagd worden door onder andere in te zetten op informatiegestuurd werken. Dat zorgt ervoor dat we de beschikbare handhaafcapaciteit steeds slimmer en effectiever kunnen inzetten. Daarnaast investeren we in opleiding. Dit komt ten goede aan zowel de kwaliteit van onze handhaving alsook aan de vitaliteit en het werkplezier van onze medewerkers.

Team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte bevindt zich midden in de doorontwikkeling naar een toekomstbestendige handhaaforganisatie. Hierin is er nadrukkelijk aandacht voor het welzijn van onze medewerkers. Met de reorganisatie van 1 april 2024 is het team uitgebreid met 7 fte vaste formatie en 1,5 fte tijdelijke formatie. Dit betreft uitbreiding van effectieve handhaafcapaciteit alsook de toevoeging van nieuwe en/of extra coördinerende, administratieve en beleidsmatige functies. Verschuiving van taken zorgt ervoor dat onze handhavers meer aanwezig kunnen zijn in de wijk en minder tijd kwijt zijn aan administratie. Het maakt bovendien mogelijk kwaliteiten van medewerkers beter en effectiever te benutten. Op dit moment vindt de werving plaats voor de nieuwe functies

DATUM
1 juli 2024

binnen het team. Dit biedt ook kansen aan bestaande medewerkers om een nieuwe stap te maken in hun loopbaan. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt zijn inmiddels de opengestelde coördinerende, administratieve en beleidsmatige functies en een deel van de handhaaffuncties ingevuld. De sollicitatieprocedures voor de overige handhaaffuncties lopen nog. Zolang functies niet structureel ingevuld zijn, maken we gebruik van tijdelijke inhuur om onze opgaves zo goed mogelijk te vervullen.

Uw raad stelde onlangs het Meerjarenprogramma Toezicht en Handhaven 2024-2028 vast. Hierin zijn de ambities, doelstellingen en speerpunten voor de komende vier jaar opgenomen. In het Uitvoeringsplan 2024-2025 zijn deze per doel vertaald naar concrete en realistische acties. Dit geldt ook voor de doelstelling 'het realiseren van een moderne en professionele handhaaforganisatie'. Onze verwachting is dat de combinatie van al deze maatregelen ertoe leiden dat er een sterker team ontstaat, zonder dat collega's overvraagd worden. Meer informatie over de opbouw van het nieuwe handhaafteam treft u aan in de Raadsinformatiebrief van 17 oktober 2023. Het Uitvoeringsplan Toezicht en Handhaven 2024-2025 is met u gedeeld in de Raadsinformatiebrief van 20 juni jongstleden.

Vraag 21:

Jeugdzorg pagina 13. Er is de laatste jaren veel aan de hand in de jeugdzorg. Er lopen grote onderzoeken. Er wordt gesproken over systeem falen. Er is geld te kort om goede zorg te continueren. Aanbestedingen en contracten vragen veel aandacht. Kan het college in grote lijnen schetsen hoe men grip probeert te krijgen en te houden op de kwaliteit van de jeugdzorg en hoe men in de nabije toekomst weer kan leunen op effectieve en efficiënte partners op het speelveld en de wettelijke taak om hulp en zorg te leveren met een gerust hart kan uitvoeren? Kunt u ons een blik geven in de keuken van de aanbestedingen zoals die op dit moment worden gedaan. Er wordt gestreefd naar minder aanbieders maar ook inhoudelijk verandert er naar wij horen veel. Wat zijn de voornaamste aanpassingen die we kunnen verwachten op dit gebied? In 2025 worden de eerste contouren verwacht met betrekking tot de herijking van de jeugdzorg hetgeen betekent kwalitatief hoogwaardig en financieel duurzame jeugdzorg in Zuid-Limburg. Zijn er in deze ontwikkelingen extra investeringen te verwachten of zal het volgens het college leiden tot bezuinigingen?

Antwoord 21:

Kwaliteit in de jeugdhulp is een belangrijk onderwerp waar op verschillende manieren op gestuurd wordt. Aan de voorkant door met aanbieders duidelijke afspraken te maken en kwaliteitseisen te stellen (die voor een groot deel ook wettelijk bepaald zijn zoals minimale opleidingseisen) en aan de achterkant door controle en handhaving. Voor dit laatste is ook een belangrijke rol weggelegd voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Onze contractmanagers hebben vanuit inkoop intensief contact met de gecontracteerde aanbieders, vangen signalen op ne bespreken deze. Onze consultants Jeugd vervullen hierin ook een grote rol; zij zijn immers nauw betrokken bij de individuele gezinnen en houden vanuit die rol een vinger aan de pols. Voor het merendeel zijn we in 2023 langjarige contracten aangegaan en lopen er nu geen nieuwe aanbestedingen. Alleen op het onderdeel crisis hulp jeugd zijn we momenteel in onderhandeling met de huidige aanbieders met het oog op nieuwe contractering voor 2025 e.v.

He traject dat we zijn aangegaan met de taskforce (zie ook antwoord op vraag 9) is gericht op een stabiel stelsel in onze regio met financieel gezonde aanbieders die de gevraagde jeugdhulp kunnen blijven bieden. Hieraan zijn geen bezuinigingen gekoppeld. Of er extra investeringen noodzakelijk zijn is op dit moment nog niet duidelijk, maar kan niet uitgesloten worden.

Vraag 22:

Cultuur. Hoe reflecteert het college op de mogelijke verhoging van de BTW op diverse cultuur gerelateerde producten en diensten? Kijkt de gemeente Maastricht al naar mogelijkheden om mensen met een kleine beurs tegemoetkomen als dit beleid door wordt gezet?

DATUM
1 juli 2024

Antwoord 22:

De voorgenomen verhoging van het btw-tarief gaat onvermijdelijk leiden tot hogere prijzen, wat de toegankelijkheid en betaalbaarheid van media, boeken en cultuur voor het publiek onder druk zet. Het raakt iedereen in Nederland, maar zeker de mensen met een laag inkomen. Het is een extra belasting op de kostbare vrije tijd, het verenigingsleven, nieuwsgierigheid en (mentale) gezondheid van elke Nederlander. We bespreken met de culturele organisaties in onze stad de gevolgen en vragen hen de mogelijkheden voor inwoners van Maastricht dat het Jeugd- en Volwassenfonds voor sport en cultuur biedt extra onder de aandacht te brengen.

Vraag 23:

Urgente opgave CO₂-uitstoot het college schrijft heel terecht dat onze stad te maken heeft met fikse milieu- en luchtverontreiniging. Vandaar dat men het woord urgent gebruikt. Als SP onderstrepen we deze mening. Dezelfde bewoordingen worden ook in diverse andere documenten gebruikt zoals o.a. bij besluiten over de zero-emissiezone stadslogistiek. Dat rijmt niet met diverse uitspraken van uw college aangaande de gezondheid van inwoners van onze stad. Recentelijk kregen we in het antwoord op vragen betreffende het Gastenhuis het bericht dat onze stad zou behoren tot de meest gezondste steden in Nederland. Wat is nu de feitelijke situatie?

Antwoord 23:

In de kaderbrief staat niet dat onze stad te maken heeft met fikse milieu- en luchtverontreiniging. Het woord urgent (op pagina 16) is in de kaderbrief verbonden aan de opgave om CO₂-uitstoot omlaag te brengen. Wat betreft luchtverontreiniging is de feitelijke situatie dat er voldaan wordt aan de geldende normen, en er Europees, landelijk en lokaal heel veel maatregelen zijn getroffen die een positief effect hebben gehad op de luchtkwaliteit. De metingen die in 2008 voor het eerst in Maastricht zijn uitgevoerd en sinds 2013 doorlopend hebben plaatsgevonden laten een sterke daling zien van de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Dit laat onverlet dat we er nog niet zijn. Ook al voldoen wij aan de landelijke wetgeving, als gemeente blijven wij maatregelen treffen voor de verbetering van de luchtkwaliteit.

Vraag 24:

Zero-emissiezone pagina 16. Er worden regelmatig metingen gedaan aangaande autoverkeer in de binnenstad. Op basis van de bevindingen uit die onderzoeken, heeft het college al jaren geleden besloten dat er voldoende (gezondheid)redenen zijn om mee te gaan doen met de invoering van de zogenaamde zero-emissiezone stadslogistiek. In 2025 wordt dit beleid ten uitvoer gebracht. In de tussentijd zijn er tal van mogelijke ontheffingen in kaart gebracht en werd er ook tot bepaalde uitzonderingen besloten. Gezien het grote aantal mogelijkheden om onder de gestelde eisen uit te komen, vragen wij ons af of het college kan inschatten hoeveel vervuilende voertuigen straks wel effectief worden geweerd uit onze binnenstad? Is er een inschatting van de aantallen te geven en hoe zullen die zich verhouden tot de situatie van voor de invoering? U gaf al eerder antwoord in afzonderlijke vragenset.

Antwoord 24:

Met de invoering van ZES zetten we in op zowel minder voertuigkilometers als schonere voertuigkilometers van vracht- en bestelvoertuigen in onze binnenstad. Nu de invoerdatum van 1-1-2025 dichterbij komt merken we dat veel ondernemers actief aan de slag gaan met de verduurzaming van hun logistiek. Er geldt een overgangsregeling voor de minst vervuilende voertuigen en er zijn enkele vrijstellingen. Wanneer het in individuele gevallen echt niet mogelijk is om de transitie in het vereiste tempo te maken zijn er nog ontheffingsmogelijkheden. Het is op voorhand moeilijk te bepalen hoeveel ontheffingen er precies afgegeven gaan worden, hoeveel voertuigen er precies geweerd worden uit de zone en hoe groot de afname van het aantal

DATUM
1 juli 2024

voertuigkilometers binnen de zone gaat zijn door slimmere/efficiëntere logistiek. Zie ook de beantwoording van uw technische vragen (1 en 2) d.d. 17 juni 2024.

Vraag 25:

Samenwerken en arbeid pagina 19. U schrijft 'we richten ons op de groei van jonge gezinnen en personen tussen 25 en 45 jaar. Kunt u aangeven hoe u dat dan precies wilt gaan vormgeven en realiseren?

Antwoord 25:

We richten ons op het vasthouden en aantrekken van schoolverlaters en afgestudeerden (zowel praktisch als theoretisch opgeleid). Dat is niet eenvoudig, niet zonder concurrentie en zal gaan om een samenspel van factoren. Om het vestigingsklimaat van Maastricht te versterken, zetten we in op vierledige strategie, zoals uiteengezet in het Wenkend Perspectief:

- 1. De doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus als stimulans voor de kenniseconomie, de werkgelegenheid en de brede welvaart.*
- 2. Het stimuleren van de (eu)regionale agglomeratie die leefkwaliteit en betaalbaar wonen met voorzieningen en carrièrekansen combineert.*
- 3. Investeren in aantrekkelijke knooppunten met nieuwe wandel- en fietsverbindingen en een mix van wonen, werken en voorzieningen voor stad en regio.*
- 4. Inzetten op een aantrekkelijke en klimaatrobuuste leefomgeving, met ruimte voor bewegen, ontmoeten en recreatie langs de verkoelende Maas.*

De strategie wordt de komende tijd nader geconcretiseerd. Maatregelen om talenten vast te houden worden met het onderwijs en bedrijfsleven uitgewerkt, denk daarbij aan het steviger hechten van buitenlandse studenten aan de regio, door bijvoorbeeld tijdens de opleiding stages aan te bieden, maar ook door het aanbieden van aantrekkelijke woningen voor starters. De ruimtelijke vertaling van het Wenkend Perspectief vindt plaats bij de actualisatie van de Omgevingsvisie.

Vraag 26:

De uitvoeringskracht: u beschrijft een aantal zaken die van invloed kunnen zijn op de uitvoeringskracht. Gespannen arbeidsmarkt, beperkingen zoals stikstof en netcongesties, schaarse ruimte. Daardoor lopen projecten vertraging op. U stelt dat dat ongewenst is en dat het betekent dat er keuzes dienen te worden gemaakt. Welke keuzes heeft u het dan over? Kunt u een aantal voorbeelden noemen die aan de orde kunnen zijn? Liggen er al grote keuzes voor op dit moment die een bedreiging vormen voor relevante ontwikkelingen?

Antwoord 26:

Vanwege de geschetste situatie is het college genoodzaakt om te bekijken of de uitvoering van projecten in het fysieke domein gefaseerd dient te worden. Dat betekent dat we momenteel werken aan een planning waarbij we per project onderzoeken of we de uitvoeringstermijn van de geplande projecten dienen bij te stellen. De uitkomsten van dit proces worden meegenomen in de Begroting 2025.

Vraag 27:

Ontwikkelingen pagina 21. U schrijft dat er ontwikkelingen zijn die mogelijke impact hebben op de begroting en benoemt met name de investeringen en de grondexploitaties. U heeft hier vast een concreter beeld bij. Waar hebben we het in deze concreet over? Kunt u projecten noemen die mogelijk last krijgen van deze ontwikkelingen?

DATUM
1 juli 2024

Antwoord 27:

Concreet betekent dit dat investeringen en grondexploitaties te maken krijgen met steeds hogere loon- en prijsontwikkeling dan oorspronkelijk bij het afsluiten van de grondexploitatie of het voteren van de investering rekening mee is gehouden. Bij de begroting 2024 hebben we hier al op voorgesorteerd door structureel € 400.000 te ramen voor indexering van het MJIP (post C9 op pagina 217 in de programmabegroting 2024). Dit geldt voor alle projecten en investeringen in de breedste zin van het woord.

Vraag 28:

Financiële kaders: is er een overzicht te geven van zowel de incidentele en de structurele middelen binnen de begroting? Dit is in eerdere presentaties telkens als één bedrag aangegeven. Toezegging wethouder Fokke.

Antwoord 28:

Zie begroting 2024, pagina 224 e.v., presentatie van incidentele en structurele middelen.

Vraag 29:

Korting 2025 pagina 22. Gemeenten krijgen al in 2025 te maken met een grote nieuwe korting vanuit het rijk. Maastricht gaat circa 5.2 miljoen incidenteel in de min. Hoe gaat het college dit bedrag opvangen? Komt dit vanuit de reserves of worden er bezuinigingen voorgenomen of gaan de lokale lasten voor inwoners omhoog?

Antwoord 29:

Dit bedrag wordt verwerkt via de meicirculaire 2024. Technische verwerking van de meicirculaire zal in de eerste bestuursrapportage 2024 plaatsvinden. Uit de kaderbrief op pagina 21 blijkt dat we voor 2025 nog een positief saldo hebben van € 13.440.000. Deze korting zal ten laste van dit begrotingssaldo worden gebracht. Dekking uit reserves, bezuinigingen en verhoging lokale lasten is niet nodig voor de jaarschijf 2025.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Schriftelijke vragen